

Do zmarłej

TADEUSZ GAJCY

Do zmarłej

Pusty po tobie powietrza słup
oczy mi mrozem przekłuł;
dochodzi do mnie świergot twych stóp
gołębich: szelest
sukni najłżejszy, koralu dźwięk
okrągły, nikły jak dzwonek pęk
u głowy twojej w kościele.

Ze snu powstaję i cieniem rąk
niereczywistych dla mnie i trudnych
szukam oddechu twojego. Skroń
zgina mnie ciężka jak kamień — i
widzę przez oczy, które mróz przekłuł:
ciało twe drobne tuli się w trumnie
w chłodnej koszuli jak w śniegu.

Rozumiem teraz błyskawic syk,
wołanie kwiatu, gdy pryska w twarz
kolorem silnym, i garstkę śpiewu
w krzaku pobliskim ciemnym jak głaz.
Lecz język wtedy martwy był. Nie mógł
odczytać pisma, które u powiek
nosiłem niemy światu podobne.

Kto wyzwał ciebie miłosną tak,
że ręką zimną, senną jak plusk
odwiodłaś świat ten? Godzina inna
była i inny księżyc się kładł,
sen gęstniał wonny, więc w oczach rósł,
zagarniał usta. Ciało jak linia
proste zostawił... Kroplami żal

świec sinych pada i stopy parzy
bezzadne, kruche w pościeli tej.
Twarz moja ciemna — noc na mej twarzy
wilgotna, czujna jak z tobą w śnie.
Kto głosem wzywał z ciemności naglej
i wywiódł ciebie z miejsca milego
ciało otworzył i na dnie skały

ziemskiej zostawił? —

Wysoki świat
leży jak słońce ślepe na brzegu
chmur spadających. I dudnią dna
wód po kamieniach z lawy i srebra,

Wspomnienia, Ciało, Trup,
Śmierć

z komet chodzących świetlisty łuk
tęczy zawisa lekki jak brew
i jak muzyka toczy się huk.

Podziemna przestrzeń wyrasta z głębi:
drzewa jak ryby, skały jak bór,
szumi jak rzeka zielona węgiel,
bryła otwiera usta do krzyku,
spada gwałtownej ciemności nurt
po mchach żelaznych, grzybach krzemionych
i noc kołysze głuchą muzyką.

Dla mnie, dla ciebie, dla wielu z nas.
Ty tylko szmer ten pojęłaś szybciej
i wiesz dlaczego chmur chwiejnych maszt
nie ma krawędzi i czasu nie zna,
a człowiek milcząc śpiewa jak skrzypce,
dłonie złamane śmiesznie wytęża
i czeka nogą szukając dna.

Chwilą to nazwij albo strumieniem
kolorów wszystkich i woni świeżych.
Jak pejzaż przeszło obok milczenie
i stoję: w oczach łamie się tło,
niebo faluje krótkie przez rzęsy
i znowu nie wiem patrząc w to miejsce,
jakie w nas struny wyschnięte mrą.

Podwoję ilość imion daremnych,
uśmiech przypomnę srebrny jak sierp
i nad parzystym widmem twej ręki
oczy zawieszę czarne od świec.
Ale czy dojrzę, ale czy chwycę
ten dźwięk, tę nutę wybraną z mrozu,
co pada za mną i truje liście

drzew jak posągi rżnięte w złej zorzy?
Pod słońcem małym dogna mnie tchnienie
z jarów śmiertelnych; — stuloną dłoń
położę wówczas w nagim strumieniu
tych niepojętych wołań za mgłą.
Ale czy znajdę światłem przebity
tę chwilę skąpą, jak okno wąską,

kiedy widnokrąg podobny szybie
sunął pod chmury perłowy łoskot
i wiódł falistą sukni twej kroplę?
Dochodzi do mnie powtórny sen:
jak witraż fiolet u twoich stóp
i ciało czeka chłodne i proste
nocy, o której tak mało wiem.

Śmierć

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z **Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur**.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na **Licencji Wolnej Sztuki 1.3**. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w **Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur**. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/gajcy-do-zmarlej>

Tekst opracowany na podstawie: Z rodu Anhellich. Liryka pokolenia wojennego, oprac. S. Stabro, Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław 1991.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez fundację Nowoczesna Polska. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Paulina Dubielecka, Sylwia Budzyńska, Wojciech Kottwica.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przełącz 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przełącz darowiznę na konto: **szczegóły na stronie Fundacji**.